

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Ontvangen: 25-5-2023

2023/021++dt

Hogeschool INHOLLAND
T.a.v. het College van Bestuur
Postbus 95597
2509 CN 'S-GRAVENHAGE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
38556279

Bijlagen
1

Datum 22 mei 2023
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo-masteropleiding Sociaal Juridisch
Expert

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht bestuur,

Met de brief van 29 maart 2023, door de Commissie Doelmatigheid Hoger
Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 30 maart 2023, hebt u mij het
voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Sociaal Juridisch Expert als
bekostigde opleiding te verzorgen in Rotterdam.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 8 mei 2023, kenmerk 2023/021, positief
geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit
besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het
hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling
macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te
stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Sociaal Juridisch Expert
als bekostigde opleiding te verzorgen in Rotterdam. Met toepassing van artikel
6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de deeltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de
WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag, voldoet
aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere
motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid van de WHW vervalt dit besluit indien de
opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd
in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de
NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe
opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo

spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Onze referentie
38556279

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Hogeschool INHOLLAND Deeltijd hbo master Sociaal Juridisch Expert Rotterdam	2023/021	08/05/2023

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 30/03/2023 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Hogeschool INHOLLAND om de hbo master Sociaal Juridisch Expert als bekostigde opleiding te verzorgen te Rotterdam (brief van 29/03/2023 met kenmerk 230329-MD). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Hogeschool INHOLLAND om de hbo master Sociaal Juridisch Expert als bekostigde opleiding te Rotterdam te verzorgen. De commissie adviseert daarbij de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van art. 6.2 lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de WHW. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Sociaal Juridisch Expert in Rotterdam vestigen. Het gaat om een Nederlandstalige hbo master die de aanvrager in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij wil laten registreren. De voorgenomen opleiding omvat 60 studiepunten en de aanvrager wil deze in deeltijdvorm aanbieden.

De opleiding leidt studenten op voor inhoudelijke expertfuncties binnen het sociaaljuridisch beroepenveld. Studenten worden binnen het programma voorbereid op maatschappelijke vraagstukken rondom onder meer leefbaarheid en zorg, armoede, participatie en inburgering. Het programma heeft drie leerlijnen, zijnde (1) praktijkgericht onderzoek, (2) interprofessioneel handelen en (3) meesterschap.

De opleiding is toegankelijk voor studenten die een bacheloropleiding hebben afgerond. De aanvrager noemt geen nadere instroomeisen, maar meldt wel dat de doelgroep van de opleiding bestaat uit 'werknemers met een hbo-diploma in het sociale en sociaaljuridische domein'.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen verschillende functies bij (semi-)publieke organisaties vervullen, zoals beleidsadviseur participatie, projectleider wijken, kwaliteitsmanager beschermingsbewind, kwaliteitsmedewerker werk en inkomen, beleidsadviseur armoede en schulden en programmanager sociaal domein.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

De aanvrager stelt dat de hbo master Sociaal Juridisch Expert aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte beroept de aanvrager zich op de prognoses voor opleidingstypen en beroepsgroepen zoals deze zijn opgenomen in ROA's Arbeidsmarktinformatiesysteem (AIS), het rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2026' van het ROA (2021), het rapport 'Kansrijke Beroepen' van het UWV (2022), de rapporten 'Kansrijke Beroepen' voor de regio's Zuid-Holland Centraal, Rijnmond, Holland-Rijnland, Gorinchem, Drechtsteden en Haaglanden van het UWV (2022), het artikel 'de meest kansrijke banen van 2022: regeerakkoord, energietransitie en schaarste drukken stempel op arbeidsmarkt.' van Randstad (10 januari 2022), de website van de Nationale Beroepengids (www.nationaleberoepengids.nl/meest-gevraagde-beroepen-kansrijke-toekomst), het Prognosemodel Zorg en Welzijn (<https://prognosemodelzw.databank.nl/dashboard/dashboard-branches/totaal-zorg-en-welzijn--smal->), de Spanningsindicator en het Dashboard Vacaturemarkt van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards), de Statline database van het CBS (azwstatline.cbs.nl/#/AZW/nl/dataset/24070NED/table?ts=1648556635045), het rapport 'De arbeidsmarkt van het sociaal domein' van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (2019), de 'Vacaturemonitor tweede kwartaal 2022' van het A&O fonds Gemeenten (2022), een vacaturetelling in de database van Jobfeed (peildatum 11 april 2022), interviews met vertegenwoordigers van potentiële werkgevers (2022), een enquête onder twaalf vertegenwoordigers van potentiële werkgevers (2022) en het arbeidsmarktonderzoek 'Marktpotentieel master Sociaal Juridisch Expert: Hogeschool Inholland' dat door Lexnova is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2022).

De commissie laat het rapport 'De arbeidsmarkt van het sociaal domein' van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (2019) hier buiten beschouwing omdat de aangehaalde gegevens niet herleidbaar zijn tot de bron.

De aanvrager beschouwt twee opleidingstypen die zijn opgenomen in ROA's AIS en in het rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2026' van het ROA (2021) als relevant voor de voorgenomen opleiding Sociaal Juridisch Expert, zijnde de opleidingstypen master farmacie en gezondheidswetenschappen en master recht. De commissie neemt het opleidingstype master recht niet mee bij de beoordeling van de arbeidsmarktbehoefte omdat hier geen verwante opleidingen in zijn opgenomen.

De commissie acht met de aanvrager het opleidingstype master farmacie en gezondheidswetenschappen ten dele relevant omdat de sterk verwante opleidingen Social Work

en Community Development hierin zijn opgenomen naast een groot aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 1).

Tabel 1: Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master farmacie en gezondheidswetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele Indicator	Aantal	Gem.		Typering
			Totaal % 6 jr.	jaarlijks %	
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	8300	10	1.5	erg hoog
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2026	12100	14	2.2	gemiddeld
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2026	20400	24	3.6	gemiddeld
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026	12300	14	2.2	laag
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	0.92			groot
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	0.92			goed

Bron: ROA, AIS

De aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroepen maatschappelijk werkers, sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders en overheidsambtenaren. De commissie kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognoses voor opleidingstypen omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden.

De commissie is van mening dat de beroepsgroep overheidsambtenaren onvoldoende aansluit omdat de voorgenomen opleiding studenten niet beoogt op te leiden voor beroepen in deze beroepsgroep. Om deze reden kent de commissie geen gewicht toe aan de prognoses voor deze beroepsgroep.

De commissie acht met de aanvrager de beroepsgroep maatschappelijk werkers relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor de beroepen binnen deze beroepsgroep, zoals maatschappelijk werkers en specialistische sociale hulpverleners. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 2).

Tabel 2: Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep maatschappelijk werkers

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele Indicator	Aantal	Gem.		Typering
			Totaal % 6 jr.	jaarlijks %	
Maatschappelijk werkers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	8900	11	1.8	erg hoog
	verwachte vervangingsvraag tot 2026	7300	9	1.5	laag
Maatschappelijk werkers	verwachte baanopeningen tot 2026	16200	20	3.2	gemiddeld
Maatschappelijk werkers	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.841			groot

Bron: ROA, AIS

Verder acht de commissie met de aanvrager de beroepsgroep sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor een deel van de beroepen binnen deze beroepsgroep, zoals sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders. Zij komen echter niet in aanmerking voor in deze beroepsgroep opgenomen beroepen zoals pastoraal werkers of notarieel en juridisch assistenten en deurwaarders. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 3).

Tabel 3: Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele Indicator	Aantal	Gem.		Typering
			Totaal % 6 jr.	jaarlijks %	
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	29700	11	1.8	erg hoog
	verwachte vervangingsvraag tot 2026	27100	10	1.6	laag
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	verwachte baanopeningen tot 2026	56800	21	3.3	gemiddeld
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.863			groot

Bron: ROA, AIS

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in ROA's AIS voor het opleidingstype en de beroepsgroepen die ten dele relevant zijn voor de onderhavige opleiding een positief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Sociaal Juridisch Expert.

Verder refereert de aanvrager aan het rapport 'Kansrijke Beroepen' van het UWV (2022, p. 10) en de rapporten 'Kansrijke Beroepen' voor de regio's Zuid-Holland Centraal, Rijnmond, Holland-Rijnland, Gorinchem, Drechtsteden en Haaglanden van het UWV (2022). De aanvrager geeft aan dat (landelijk) op hoger/wetenschappelijk beroepsniveau de beroepen consulenten Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), consulenten werk en inkomen en beleidsadviseurs bestuurlijk-juridisch, economisch als kansrijk worden beschreven. In de diverse regio's in Zuid-Holland zijn dezelfde beroepen als kansrijk aangemerkt. Het door de aanvrager aangehaalde artikel 'de meest kansrijke banen van 2022: regeerakkoord, energietransitie en schaarste drukken stempel op arbeidsmarkt.' van Randstad (10 januari 2022) stelt daarnaast dat de relevante beroepsgroep beleidsadviseur (o.a. wonen, jeugd, WMO) als kansrijk wordt omschreven voor

2022.

De commissie volgt de aanvrager in de stelling dat afgestudeerden in aanmerking komen voor deze beroepen en constateert dat deze bronnen een positieve indicatie geven van de arbeidsmarktkansen van afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager verwijst vervolgens naar de gegevens afkomstig uit de Spanningsindicator en het Dashboard Vacaturemarkt van het UWV (www.werk.nl) betreffende de voornoemde beroepsgroepen maatschappelijk werkers, sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders en overheidsambtenaren op zowel een landelijke als regionale schaal (regio's Zuid-Holland Centraal, Rijnmond, Holland-Rijnland, Gorinchem, Drechtsteden en Haaglanden). De commissie laat in lijn met het bovenstaande de beroepsgroep overheidsambtenaren buiten beschouwing. De commissie merkt op dat de arbeidsmarkt begin 2020 is gekrompen als gevolg van de coronacrisis en dat deze krimp vervolgens is omgeslagen naar een (zeer) grote krapte op de arbeidsmarkt die zichtbaar is bij alle beroepsgroepen en alle sectoren. Het feit dat de arbeidsmarktspanning bij de door de aanvrager relevant geachte beroepsgroepen als (zeer) krap wordt getypeerd en het aantal vacatures daarbinnen is toegenomen, is daarom niet onderscheidend. De commissie kent daarom minder gewicht toe aan deze bronnen en stelt vast dat zij een (zeer) kleine positieve indicatie geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager refereert ook aan de Statline database van het CBS (azwstatline.cbs.nl), waaruit blijkt dat 64,5% van de medewerkers in het Sociaal Werk-domein hoogopgeleid is. Het factsheet 'Sociaal werk, jeugdzorg en kinderopvang: factsheet arbeidsmarkt' van het UWV (2020, p. 6) meldt daarbij dat de vraag naar hbo-afgestudeerden in het domein toeneemt vanwege de toenemende complexiteit van de problematiek. De commissie constateert dat dit een positieve indicatie geeft van de arbeidsmarktkansen voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding en van een opscholingsbehoefte binnen het sociaal domein.

De aanvrager verwijst daarnaast naar gegevens die beschikbaar zijn op de website van de Nationale Beroepengids (www.nationaleberoepengids.nl), waar de baankansen van verschillende door de aanvrager relevant geachte beroepen worden besproken. De commissie acht een deel van de door de aanvrager aangedragen beroepen specifiek genoeg voor de voorgenomen opleiding, zijnde WMO consulent (met een zeer goede baankans), maatschappelijk werker (met een goede baankans), jeugdreclasserder (met een goede baankans) en schuldhulpverlener (met een gemiddelde baankans). De commissie constateert echter dat deze gegevens zijn afgeleid van de gegevens uit de Spanningsindicator van het UWV, waarvan eerder reeds is aangegeven dat de resultaten op dit moment niet onderscheidend kunnen worden geacht. Dit inachtnemend is de commissie van mening dat ook deze bron slechts een (zeer) kleine positieve indicatie geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Het Prognosemodel Zorg en Welzijn (prognosemodelzw.databank.nl) wordt door de aanvrager aangehaald om een indicatie te geven van de verwachte groei van de arbeidsmarktcrapte in de sector sociaal werk. De commissie kan de door de aanvrager genoemde gegevens niet exact herleiden tot het prognosemodel (waarschijnlijk omdat de aanvrager naar een eerdere versie van het prognosemodel verwijst), maar constateert dat de bron laat zien dat er op dit moment een groot tekort bestaat in de zorg- en welzijnsector en dat er wordt verwacht dat het tekort in de periode 2022-2032 sterk zal toenemen. De aanvrager verwijst naar het specifieke tekort aan werknemers maatschappelijke hulp en dienstverlening op hbo masterniveau, wat volgens het (huidige) prognosemodel zal oplopen van 500 werknemers in 2022 tot 1000 werknemers in 2032. De commissie constateert dat de bron blijkt geeft van een groeiende arbeidsmarktbehoefte in de sector zorg en welzijn die mede bestaat uit een groeiende behoefte aan medewerkers op het niveau van de voorgenomen opleiding.

Op grond van de 'Vacaturemonitor tweede kwartaal 2022' van het A&O fonds Gemeenten (2022, p. 8, 11) beargumenteert de aanvrager dat het aantal vacatures voor de beroepsgroepen sociale zaken/werkgelegenheid en juridisch tussen het tweede kwartaal van 2021 en het tweede kwartaal

van 2022 met respectievelijk 65% en 43% is gestegen. Verder wordt in deze bron vermeld dat de relevante beroepen WMO consulent en beleidsmedewerker sociaalcultureel werk in het tweede kwartaal van 2022 in de top 10 van meest gevraagde functies staan en dat de meeste geplaatste vacatures op hbo-niveau zijn. De commissie stelt vast dat de bron ook vermeldt dat het aandeel hbo vacatures aan het afnemen is ten opzichte van het aandeel vacatures op mbo- en hbo/wo-niveau. De commissie constateert dat deze bron een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding aannemelijk maakt.

Vervolgens beroept de aanvrager zich op een vacaturetelling in de database van Jobfeed (peildatum 11 april 2022) waarbij is gezocht op de volgende zoektermen: maatschappelijk werk, jeugdzorg en jeugdbeleid, ouderenbeleid, werk en inkomen, WMO, armoede en schulden en sociaal werk. De aanvrager vermeldt dat de meeste van deze vacatures voor WMO consulent en Maatschappelijk werker kinderen en jeugd waren en dat er landelijk 6.221 vacatures zijn aangetroffen en in Zuid-Holland 1080 vacatures. De aanvrager heeft veertien van de landelijke vacatures bijgeleverd bij het dossier.

De commissie kan de resultaten van het onderzoek niet reproduceren, waardoor het niet mogelijk is om te bepalen hoeveel van de vacatures op het niveau van de voorgenomen opleiding zijn uitgezet. De commissie constateert verder dat zeven van de bijgeleverde vacatures expliciet vragen om een (niet-verwante) academische vooropleiding. Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding komen mogelijkerwijs wel in aanmerking voor deze vacatures, maar deze kunnen hooguit als illustratief worden beschouwd voor het type functie dat afgestudeerden kunnen bekleden.

De aanvrager heeft verder 23 interviews gehouden met 34 respondenten tussen november 2021 en oktober 2022. De commissie merkt op dat er in sommige interviews met respondenten is gesproken die voor verschillende organisaties werken en dat niet alle werkgevers bij naam zijn genoemd. De commissie acht het aannemelijk dat de respondenten een relevante uitspraak kunnen doen over de arbeidsmarkt waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding op terecht zullen komen.

De aanvrager refereert in het dossier aan verschillende citaten van de respondenten, waar onder meer in wordt gesteld dat er in het sociaal domein veel vacatures bestaan voor zowel uitvoerende als beleidsvormende functies. Voor de beleidsfuncties wordt door verschillende respondenten aangegeven dat er gezocht wordt naar medewerkers met een generalistische kijk op de problematiek die interdisciplinair kunnen werken. Ook is er in één van de interviews aangegeven dat er medewerkers zijn binnen het bedrijf van de betreffende respondent die zich willen laten opscholen tot masterniveau. Verder hebben meerdere respondenten aangegeven samen te willen werken met de voorgenomen opleiding.

De commissie constateert dat de gespreksverslagen aan het dossier zijn toegevoegd en dat de inhoud van deze verslagen aansluit op de citaten die de aanvrager in het dossier heeft opgenomen. De commissie is van mening dat deze bron blijk geeft van een arbeidsmarktbehoefte (die ten dele bestaat uit een opscholingsbehoefte) aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Vervolgens verwijst de aanvrager naar een enquête onder twaalf vertegenwoordigers van potentiële werkgevers (2022). De namen van de geïnterviewden en de organisaties waar zij werkzaam voor zijn worden in het dossier vermeld en de commissie constateert dat de aanvrager aangeeft dat de respondenten in een positie zijn om een uitspraak te doen over het aannamebeleid van hun (voor de voorgenomen opleiding relevante) organisatie. De enquête is afgenomen in september 2022. Alle respondenten geven aan afgestudeerden van de voorgenomen in dienst te willen nemen. Elf respondenten hebben een inschatting gedaan van het aantal medewerkers (die de voorgenomen opleiding hebben gevolgd) dat zij willen aannemen in de komende twee tot vijf jaar, die uitkomt op minimaal 66 en maximaal 71 nieuwe medewerkers. De laatste respondent heeft aangegeven geen zicht te hebben op het aantal afgestudeerden dat zij aan zou willen nemen.

Daarnaast hebben negen van de twaalf respondenten aangegeven hun huidige medewerkers op te willen laten scholen (door middel van de voorgenomen opleiding) in de komende twee tot vijf

jaar. Deze behoefte wordt gekwantificeerd op minimaal 46 en maximaal 51 huidige medewerkers die opgeschoold zouden kunnen worden in die periode.

De commissie acht de resultaten van de enquête valide, navolgbaar en relevant en constateert dat de bron blijkt geeft van een arbeidsmarktbehoefte die ten dele bestaat uit een opscholingsbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Ten slotte beroept de aanvrager zich op het arbeidsmarktonderzoek 'Marktpotentieel master Sociaal Juridisch Expert: Hogeschool Inholland' dat door Lexnova is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2022). Het betreft een kwantitatief arbeidsmarktonderzoek dat is uitgevoerd in de vorm van een online enquête die onder 77 werkgevers is afgenomen. De respondenten zijn allemaal werkzaam voor organisaties die in Nederland zijn gevestigd; de meeste organisaties zijn gevestigd in Zuid-Holland (31%), Noord-Holland (14%) en Noord-Brabant (12%). De respondenten zijn overwegend werkzaam in het onroerend goed (36%), bij (specialistische) zakelijke dienstverlening (23%), in de welzijnszorg (16%) en bij de overheid of openbaar bestuur (14%). De organisaties verschillen sterk in grootte, maar de meeste respondenten werken voor bedrijven van 20-49 medewerkers (20%), 100-199 medewerkers (20%) of meer dan 500 medewerkers (18%). De meest voorkomende functies van respondenten zijn directeur/eigenaar (43%), HR-manager/HR-medewerker/personeelsfunctionaris (22%) en middelmanagementfuncties (16%). Alle respondenten geven aan enigszins of volledig betrokken te zijn bij het aannamebeleid van hun organisatie en 95% geeft aan enigszins of volledig betrokken te zijn bij het opscholingsbeleid. Van de respondenten geeft 97% aan de voorgenomen opleiding (zeer) aansprekend te vinden en 60% is het (geheel) eens met de stelling dat er in hun werkveld een behoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De respondenten is gevraagd of zij denken in de komende drie jaar een behoefte te hebben aan nieuwe medewerkers binnen de eigen organisatie die de voorgenomen opleiding hebben gevolgd. 21 respondenten (27%) verwachten een dergelijke behoefte te zullen hebben. Deze respondenten zien een behoefte van minimaal 50 en maximaal 158 nieuwe medewerkers in de komende drie jaar.

De respondenten is tevens gevraagd of zij denken momenteel een behoefte te hebben aan de op- of bijscholing van huidige medewerkers. 12 respondenten (16%) geven aan een dergelijke behoefte te hebben. Deze respondenten zien een behoefte van minimaal 20 en maximaal 43 medewerkers die zou zouden willen opscholen.

De commissie acht het arbeidsmarktonderzoek valide en voldoende navolgbaar omdat de aanvrager de functies van de respondenten en de bedrijven waar zij werkzaam voor zijn heeft vermeld. De navolgbaarheid wordt in de ogen van de commissie enkel beperkt door de afwezigheid van een koppeling van die gegevens. De door de aanvrager bijgeleverde lijst van bedrijven waar respondenten werkzaam voor zijn geeft in de meeste gevallen weer om welke bedrijven het gaat en waarom deze relevant moeten worden geacht; de commissie acht de resultaten daarom voldoende relevant, hoewel de inclusie van de antwoorden van één respondent die geen bedrijfsnaam of omschrijving geeft van zijn werkgever in de ogen van de commissie problematisch is. De commissie constateert op grond hiervan dat het onderzoek blijkt geeft van een arbeidsmarktbehoefte (die ten dele bestaat uit een opscholingsbehoefte) aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte (die ten dele bestaat uit een opscholingsbehoefte) bestaat aan de voorgenomen opleiding Sociaal Juridisch Expert.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

De aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan de hand van de volgende bronnen: het rapport 'De winst van het sociaal domein: Een slimme investering in bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezondheid' van de VNG (2021), het artikel 'Dit is wat sociaal werk de komende vier jaar nodig heeft' van Sociaal Werk Werkt! (9 maart 2022), het rapport 'De waarde van preventie in een veranderend sociaal domein' van de Hogeschool van Amsterdam (2021), het

rapport 'Kansen voor anders werken: Een analyse van anders werken tussen branches in het medisch en sociaal domein' van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (2022), het 'Jaarplan Sociaal Werk Nederland 2022' (2022), het 'Programma Herstelopgaven Coronacrisis Herstelopgave 1 - Kwetsbare Groepen' van de Rijksoverheid (2021), het rapport 'Van schuld naar schone lei' van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (2022), het rapport 'Staat van de Woningmarkt Jaarrapportage 2021' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2021), het 'Advies van Sociaal Werk Nederland aan de verkenningcommissie Hogere Sociale Studies' van Sociaal Werk Nederland (2019) en het rapport 'Arbeidsmarktproblematiek in de sector Zorg en Welzijn' van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (2019).

Op basis van het rapport 'De winst van het sociaal domein: Een slimme investering in bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezondheid' van de VNG (2021, p. 3) stelt de aanvrager dat het sociaal domein het onderwerp is van een maatschappelijke discussie waarin wordt gepleit voor een andere aanpak. Het artikel 'Dit is wat sociaal werk de komende vier jaar nodig heeft' van Sociaal Werk Werkt! (9 maart 2022) meldt verder dat de complexiteit van sociale vraagstukken zal toenemen, er meer samenwerking met andere branches nodig zal zijn en de personeelskrapte verder zal groeien. Daarbij concludeert de aanvrager op grond van het rapport 'De waarde van preventie in een veranderend sociaal domein' van de Hogeschool van Amsterdam (2021, p. 8, 48), het rapport 'Kansen voor anders werken: Een analyse van anders werken tussen branches in het medisch en sociaal domein' van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (2022, p. 16) en het 'Jaarplan Sociaal Werk Nederland 2022' (2022, p. 14) dat er meer aandacht wordt besteed aan preventie om de druk op de (sociale) zorg te verminderen. Uit de aangehaalde bronnen komt naar voren dat geïntegreerd en multidisciplinair moet worden samengewerkt, data-analyse cruciaal is en dat digitalisering en technologie een steeds grotere rol spelen. De aanvrager refereert verder aan het rapport 'De arbeidsmarkt van het sociaal domein' van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (2019, p. 14, 75), waarin wordt aangegeven dat hiervoor hoger opgeleiden nodig zijn. De opleiding leert volgens de aanvrager sociaal werkers om te gaan met de complexe vraagstukken in het werkveld, leert hen preventiebeleid vorm te geven, multidisciplinair samenwerken, en omgaan met digitalisering en technologie. De commissie volgt de aanvrager in deze stelling en stelt vast dat er een maatschappelijke behoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager stelt vervolgens (onder meer onder verwijzing naar het 'Programma Herstelopgaven Coronacrisis Herstelopgave 1 - Kwetsbare Groepen' van de Rijksoverheid (2021)) dat recente ontwikkelingen zoals de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne ook indirect invloed hebben op het sociaal domein. Bij de laatstgenoemde ontwikkeling verwijst de aanvrager naar de stijgende energieprijzen en de vluchtelingenstromen. De commissie onderkent dat deze ontwikkelingen effect hebben op de problematiek binnen de sector sociaal werk en acht het aannemelijk dat de beoogde opleiding bij kan dragen aan het aanpakken van deze problemen.

Een ander maatschappelijk probleem waar de aanvrager aan refereert betreft problematische schulden. Op grond van het rapport 'Van schuld naar schone lei' van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (2022, p. 7) stelt de aanvrager dat een derde van alle Nederlandse huishoudens moeite heeft met rondkomen en dat meer dan 600.000 huishoudens in Nederland professionele hulp nodig hebben in verband met hoge schulden. Het rapport meldt dat het hebben van schulden negatieve effecten heeft op gezondheid, welbevinden en participatie en dat er moet worden ingezet op het voorkomen en afbouwen van schulden. De commissie ziet hoe afgestudeerden van de voorgenomen opleiding hier een rol bij kunnen spelen.

Het woningtekort wordt ook door de aanvrager aangehaald als een belangrijk maatschappelijk probleem. Volgens het rapport 'Staat van de Woningmarkt Jaarrapportage 2021' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2021, p. 75, 77) dreigen wijken en buurten die al kwetsbaar waren door woningtekorten verder onder druk te raken en dreigen zij in een neerwaartse spiraal terecht te komen. Dit heeft niet alleen gevolgen voor de brede welvaart

en gezondheid, maar kan ook leiden tot meer criminaliteit en ondermijning van de democratische rechtstaat. De aanvrager stelt op grond van het 'Advies van Sociaal Werk Nederland aan de verkenningscommissie Hogere Sociale Studies' van Sociaal Werk Nederland (2019, p. 2-3) dat er in de komende jaren veel mankracht in wijken nodig zal zijn om dergelijke maatschappelijke problemen aan te pakken. Het rapport geeft daarbij ook aan dat een behoefte bestaat aan meer hoogopgeleiden met ervaring en expertise om vanuit een collectieve insteek in de wijk aan de slag te kunnen gaan. Het advies pleit daarbij voor een generalist die kennis heeft van alle aspecten van sociaal werk. De aanvrager stelt dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding deze rol kunnen vervullen. De commissie volgt de aanvrager in deze stelling.

Ten slotte refereert de aanvrager aan het rapport 'De arbeidsmarkt van het sociaal domein' van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (2019, p. 15) en de infographic 'Kerncijfers november 2021: Sociaal werk' van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (2021) om onder meer aan te geven dat er binnen de sector behoefte bestaat aan doorgroeimogelijkheden. 76% van de medewerkers in het domein sociaal werk geeft aan deze behoefte te hebben. De commissie volgt de aanvrager in de stelling dat de voorgenomen opleiding een dergelijke doorgroeimogelijkheid biedt.

De commissie concludeert dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een maatschappelijke behoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Sociaal Juridisch Expert.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 30/03/2023 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van Hogeschool INHOLLAND om de hbo master Sociaal Juridisch Expert in Rotterdam aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie stelt op basis van de afbakening die de aanvrager heeft aangeleverd vast wat het verwante aanbod van de aangevraagde opleiding is. Verwante opleidingen komen inhoudelijk sterk overeen en leiden op tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Verder worden de instroomdoelgroep en de onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) meegewogen bij de afbakening. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding en opleidingen met verschillende oriëntaties (zoals hbo en wo masteropleidingen) kunnen als verwant aanbod worden beschouwd.

De aanvrager acht de hbo masteropleiding Community Development (Hogeschool Utrecht) "deels verwant" aan de voorgenomen opleiding. Verder beargumenteert de aanvrager dat de volgende hbo masteropleidingen niet verwant zijn op grond van een beperkte inhoudelijke overlap en andere instroomdoelgroep: Health Care and Social Work (Saxion Hogeschool), Innovatie in Zorg en Welzijn (Hogeschool Utrecht), Interprofessioneel werken met jeugd (Hogeschool Viaa), Jeugdzorg (Hogeschool Leiden) en Social Work (Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en joint degree van Hanzehogeschool Groningen en NHL Stenden Hogeschool).

De aanvrager gebruikt in het dossier de termen "deels verwant". Deze woorden worden door de commissie begrepen als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte term "aanverwant".

De commissie is van mening dat de hbo masters Community Development (Hogeschool Utrecht) en Social Work (Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en joint degree van Hanzehogeschool Groningen en NHL Stenden Hogeschool) sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De commissie acht deze opleidingen sterk verwant omdat zij inhoudelijk sterk overlappen, studenten die in deze opleidingen in kunnen stromen ook in de voorgenomen

opleiding kunnen instromen (aangezien er geen nadere vooropleidingseisen worden gesteld en de opleidingen zich in hetzelfde domein bevinden) en afgestudeerden van de opleidingen voor vergelijkbare functies in het sociaal domein in aanmerking kunnen komen. De instroom van de sterk verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar licht gestegen (zie Tabel 4).

De commissie is verder van mening dat de door de aanvrager genoemde hbo master Jeugdzorg (Hogeschool Leiden) aanverwant is aan de voorgenomen opleiding omdat deze inhoudelijk ten dele overlapt, een vergelijkbare instroomdoelgroep heeft en studenten ten dele opleidt voor dezelfde beroepen in het sociaal domein. De commissie is ten slotte van mening dat de hbo master Forensisch Sociale Professional (Hogeschool Utrecht) om dezelfde reden aanverwant is aan de voorgenomen opleiding. De instroom van de aanverwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar licht langere tijd stabiel gebleven voor er een lichte daling heeft plaatsgevonden in 2022-2023 (zie Tabel 4).

De commissie volgt de aanvrager in de conclusie dat de door de aanvrager genoemde hbo masters Health Care and Social Work (Saxion Hogeschool) en Innovatie in Zorg en Welzijn (Hogeschool Utrecht) onvoldoende verwantschap vertonen met de voorgenomen opleiding. De commissie neemt de instroom in het onbekostigde onderwijsaanbod (zoals de opleiding Interprofessioneel werken met jeugd (Hogeschool Viaa)) niet mee in de onderstaande overweging omdat deze bij de commissie niet bekend is.

Tabel 4: Instroom eerstejaarsstudenten in verwant bekostigd onderwijsaanbod

Opleiding	Instelling	'18-'19		'19-'20		'20-'21		'21-'22		'22-'23	
		VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT
M Community Development (49140)	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	14	5	18	13	27	16	31	17	14	20
M Social Work (44116)	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam		27		24		28		25		18
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen		15		18		28		25		22
M Social Work (joint degree) (49500)	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen		22		15		16	15	16	7	8
M Forensisch Sociale Professional (45285)	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht		50		29		32		33		20
M Jeugdzorg (40019)	Hogeschool Leiden (21RI), Leiden		16		25		10		13		9
Totaal instroom		14	135	18	124	27	130	46	129	21	97

Bron: DUO

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een schatting van het aantal afgestudeerden van de hbo bachelors Sociaal Werk, Sociaal-Juridische Dienstverlening en HBO-Rechten in Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht die de voorgenomen opleiding als vervolgopleiding zouden kunnen kiezen. De aanvrager verwacht dat er in het eerste jaar minimaal 30 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo master Sociaal Juridisch Expert wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Rotterdam heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo master Sociaal

Juridisch Expert te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek. De commissie adviseert daarbij de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van art. 6.2 lid 3 van de WHW.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgenomen opleiding dermate afwijkt van het bestaande verwante opleidingsaanbod, dat dit de keuze voor een andere naam rechtvaardigt. Daarnaast heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo master Sociaal Juridisch Expert in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho indeling

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeizers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeizers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.